

Magiczny
Kraków

Opera Rara - przyjdź na „Così fan tutte”

2021-07-11

Festiwal Opera Rara powraca. Z tej okazji już od czwartku, 8 lipca można oglądać na żywo w Teatrze Łaźnia Nowa oraz online na PLAY KRAKÓW operę „Così fan tutte” Wolfganga Amadeusza Mozarta w reżyserii Cezarego Tomaszewskiego.

„Szczęśliwy, kto bierze wszystko od dobrej strony i co by się nie działo, daje się prowadzić rozumowi. To, co dla jednych jest przyczyną łez, dla niego powodem jest do śmiechu, a pośród huraganów świata potrafi odnaleźć błogi spokój”. Takie są ostatnie zdania „Così fan tutte”. Finał ten ciągle budzi wśród interpretatorów kontrowersje – nie każdemu w smak tego rodzaju oświeceniowe morały. Wielu dopatruje się w tych słowach tnącego ostrza ironii i w możliwość odnalezienia utraconego spokoju nie wierzy. A my? Czy dzisiaj wierzymy jeszcze w rozum silniejszy od uczuć?

Spośród dojrzałych oper Wolfganga Amadeusza Mozarta to właśnie „Così fan tutte” było przez długi czas traktowane z największą dozą nieufności. Ten sam XIX wiek, który uwznioślił przecież „Don Giovanniego”, dla „Così...” miał przede wszystkim słowa krytyki.

Pogarda dla tej opery jednoczyła równie nieprzejeźdźnanych przeciwników, co kompozytor Richard Wagner i krytyk Eduard Hanslick. Szczególne kontrowersje budziło od samego początku libretto – zupełnie niewiarygodne w kluczu realistycznym i uważane za zbyt absurdałne nawet we właściwej mu optyce opery *buffa*, w której króluje dobrze znana odbiorcy konwencja każąca przymykać oko na wiele nieprawdopodobieństw. To, co zaproponowali Lorenzo Da Ponte z Mozartem, uważane już było jednak za przesadę. Potrafiono docenić „instrumentacyjną subtelność”, „wyrafinowane niuanse”, „elegancję poszczególnych obrazów”, „czułość w traktowaniu każdej emocji” Mozartowskiej partytury, ale libretto powszechnie było uważane za nadzwyczaj nieudane. Dla niektórych było tak nieznośne, że przesłaniało zalety muzyki. A jednak dzisiaj nie mamy wątpliwości, że mamy do czynienia z rzeczą absolutnie wybitną.

Dobre imię „Così...” odzyskało na w połowie XX wieku i od tamtej pory jego popularność jest nie mniejsza niż innych Mozartowskich arcydzieł. Doczekało się w ostatnich kilkudziesięciu latach licznych przewartościowań i nowych odczytań, które podważały kolejne związane z nim przekonania i uprzedzenia. Na afiszu prapremiery tuż pod tytułem czytamy „ein komisches Singspiel” – czyli „komiczna śpiewogra” lub po prostu „opera komiczna”. Gatunek został zdefiniowany jasno, jednak liczne niuanse libretta i muzyczna głębia, w jaką wyposażył je Mozart, każą wielu doszukiwać się w tym dziele tonów głębszych i bardziej niepokojących. Dla słynnego reżysera Petera Sellersa wymowa „Così...” jest przynębiająca bardziej od tragedii Sofoklesa, zaś dla Sir Simona Rattle'a opera ta „kończy się piekłem”, a jej finałowe C-dur, uważane zwykle za najpogodniejszą z tonacji, to „najmroczniejsze C-dur, jakie kiedykolwiek zostało skomponowane”. Czy się z tym zgodzimy, czy nie, znamienne jest, że właśnie tego rodzaju akcenty zaczęto w tej operze dostrzegać.

Wszystkie jej ambiwalencje, dziwactwa i moralne niejednoznaczności zaczęły rezonować z publicznością, która dostrzegła ich wielką nowoczesność. Wszystkie właściwe mu (pozorne) nielogiczności sprawiają, że „Così...” jest wyjątkowo podatne na rozmaite interpretacje, w efekcie w

**Magiczny
Kraków**

rękach różnych reżyserów nabiera ono zupełnie nowych znaczeń, dla widza stanowiąc za każdym razem odkrycie. Twórcy i publiczność przeglądają się w nim, rzutując na nie jednocześnie własne uczucia, życiowe doświadczenia i na wespół uświadomione intuicje. Może dlatego, że opowiada ono tylko i wyłącznie o sprawach, które w różnym stopniu i na różnych etapach życia zaprzatają prawie każdego spośród nas: o związkach, zdradzie, potrzebie zmiany i związanym z nią ryzyku.

Dla KBF Krzysztof Dix

„Così fan tutte”

11 lipca, godz. 18.00 – Teatr Łaźnia Nowa i [PLAY KRAKÓW](#)

reżyseria: Cezary Tomaszewski

Katarzyna Oleś-Blacha – Fiordiligi

Monika Korybalska – Dorabella

Sebastian Szumski – Guglielmo

Przemysław Borys – Ferrando

Marzena Lubaszka – Despina

Jacek Ozimkowski – Don Alfonso

Izabela Perez, Szymon Dobosik, Oskar Malinowski – tancerze

Capella Cracoviensis

Jan Tomasz Adamus

Paula Grocholska – scenografia

Aleksander Prowaliński – światło

Małgorzata Chruściel – kostiumy

Krakowski Chór Mieszczański

przygotowanie chóru – Joanna Stawarska i Ilona Szczepańska

Bilety na spektakl (miejsca siedzące nienumerowane) dostępne na [kbfbilety.krakow.pl](#) oraz w punktach InfoKraków w cenie 60 zł (normalny) oraz 42 zł (ulgowy). Spektakl na [playkrakow.com](#) dostępny za darmo w dniu każdego koncertu.

Na Festiwal Opera Rara 2021 zapraszają Miasto Kraków, KBF oraz Capella Cracoviensis.